

קצין בדרגת תת-אלוף (מיל.) נעצר כחשוד

בקבלת שוחד על רכש צבאי בעודו בתפקיד

ארמונות על הדם

לאריז מותר הכל. שום חוק אינו יכול לחייבו.

כאשר גילינו את פרטי מעלליו של משה דיין בעיתון זה ובכנסת, הבאנו על עצמנו את שינאת הרבים. (רבים, הרוכבים עתה על הסוס האנטי־דייני, ממשיכים לשנוא אותנו בכל ליבם על שהעזנו לפגוע בו או).

מעשיו של דיין היו ידועים לכל. הסיפורים עברו מאיש לרעהו, בליוויית קריצת-עין וחיוך. איזה חברה'מן! איזה עארס! גונב עתיקות מכל הבא ליד. מנצל ציוד צבאי כדי להביאן הביתה! ממנה קצינים מיוחדים כדי שיוודעו לו על מציאות, שאפשר לגנוב! מוכר בכל העולם בי מחירים מפולפלים, כשחתימתו האישית מצורפת לסחורה! ובכלל — סוחר ממוחל! מוכר ראינונות עיתונאיים על ביטחונה של ישראל באלפי דולרים! מנסה לגבות מאות אלפים על זיכרונות שעדיין לא כתב! מצטלם בחלוק ובנעלי־בית תמורת מזומנים!

כשגילינו את הדברים בכנסת, הגינו חברי־הכנסת מכל הסיעות בזעם נרגש. כאשר ריק דיין בפרצופה של הכנסת, חיכו הח"כים באושר דבילי. איזה איש! איזה כשרון!

כל אחד מן החיובים האוויליים האלה עזה למדינה במיליונים. פולחן־האריז עזה ביוקר.

כי פקידים לא מעטים במערכת־הביטחון שאלו את עצמם, במקדם או במארז חר: אם השר גונב ולוקח, מדוע אסור לזי השחיתות הגלויה של השר נתנה הכשר גלובלי לכל פיקודיו. השר קבע גורמה — ורק פקיד בעל תודעה מוסרית חזקה מאוד יכול היה לדבוק בגורמה אחרת. רבים קיבלו את הגורמה של השר, שנכתה באי שור הממשלה. הכנסת, מבקרי־המדינה והעיתונות.

במישרד־הביטחון נהג דיין כסולטן מיזי רחי. הוא לא התעניין בורם המיליארים, שנשפך במישרדו, כשם שלא התעניין במעשיו ובמחללו הצבאיים של המטכ"ל. הוא היה עסוק ביחסי־ציבור, באינטררי גות ממשלתיות, בנאומים, בעתיקות ובי עניינים אישיים.

את גיהולה הכלכלי של הממלכה האדיי רה השאיר בידי עוורו, צבי צור, שהגיע לשם ישר מחברת מקורות, בה היה אחי ראי, בין השאר, על שערוריית־הענק של חברת ורד.

כך הצטרפו כל המרכיבים האלה יחד: מעיין מתגבר של כסף, חוסר כד פיקוח, חסינות מפני ביקורת, אווירת ההפקרות של השר והנרי הוד הכושל של ההנהלה.

רק מלאכים גמורים, בעלי כנפיים צהור רות יכלו שלא לשקוע בבוז זה.

צנזורה דאגה לגנוז את הגילויים. היו לכך תירוצים מן המוכן: הגילויים יכלו לעזור לאויב, ובוודאי היה בהם כדי לדכא את המוראל של צה"ל. מי יילך למות בשמחה במעוז שבונה בידי קבלן שרימה בכמות המלט, ושהקים לו ארמון בהרצליה־פיתוח על־חשבון הדם שיישפך? אך כימעט שלא היה צורך בהתערבות השרירותית של הצנזורה. ממילא לא עלה על דעתם של אנשים גורמליים לחקור במתרחש במערכת־הביטחון.

המערכת היתה קדושה. עצם החשד שרכב כלשהו יבזז לדבוק בה — היה בבחינת חי' לזיה־קודש.

מי שהעז לשאול שאלות ולגלות גילויים, נתקל לא רק בהתנגדות מצד השלטון, אלא גם בזעם מצד הציבור. השלטון הטיל על החוצפן עונשים כלכליים מכאיבים. הציבור ראה בו בגודי, עוכרי־ישראל, אויבי־העם. חברי כנסת, שהסתכן בכך, ידע שהוא מסכן את המשך כהונתו. תנועה פוליטית, שהעלתה את הנושא, גזרה על עצמה ירידה. עיתון, שהלך בכיוון זה, הרגיו את קוראיו. (כל

יריעה צריכה להדליק את הנורות האדומות בכל המערכת. עד כה יכול היה מישור להשלות את עצמו שהשחיתות אינה אלא תופעה שולית במערכת־הביטחון, מחלה שדבקה בקצות הגפיים בלבד.

אשלייה זו הולכת ומתנפצת. חקירותינו גילו עד כה רק טפח, אך כבר עתה ניתן לקי כוע כי מימדי השחיתות במערכת־הביטחון הם עצומים, ושהמחזה הגיעה לאברים מרי כזויים.

יש בכך סכנה כפולה: מערכת־הביטחון ממלאה תפקיד שהוא כה חיוני לקיום המדינה, עד כי כל מחלה ממארת בה הופכת סכנה לאומית. מעמדה העצומים של מערכת־הביטחון הופכים כל תופעה בה גורם כלכלי ממדרגה ראשונה.

יש לחזור שוב ושוב על המיספרים היבשים, מפני שאין הם נקלטים בקל. אין אנחנו רגילים לחשוב על מאצנו הביטחוני כמושגים כלכליים. ביטחון לחוד, כסף לחוד.

בשנה השוטפת בודע התקציב שזי מישרד־הביטחון כמעט 40% מכל תקציב המדינה. בצורה פשי טנית: מכל לירה שמשגם האזרת הישראלי לממשלה, במיסים ישיי רים ועקיפים גם יחד, נמסרות 40 אגורות למישרד־הביטחון.

תקציב מישרד־הביטחון מגיע לאחוז אגדי מהתוצר הלאומי הגולמי. כמעט 30% מכל הפעולות של המשק הישראלי, בכל המישורים, שייכות למישרד־הביטחון. החשד, שחזק ניכר מפכופם־עתק כ ז ח עוכר ליריים מושחתות, הוא מבהי.

מאז מילחמת ששת־הימים, ועד השנה השוטפת (ועד בכלל) הוציא מישרד־הביטחון כ־75 מיליארד לירות. למעלה מחצי הסכום הזה — 40 מיליארד ל"י — הוצא בישראל עצמה. השאר — כ־35 מיליארד ל"י — הוצא בחו"ל. בעיקר לרכש ציוד פירושי הרבר: אם הגיעה השי' חיתות במערכת זו למימדים חמוי רים, כפי שאכן נראה, הדיחי מוכי רחה להסתכם במיליארדים של לירות.

אם עורו פקידים מישרד־הביטחון ל־ מקבלי־הזמנות מקומיים להעלים חלק ניכר מריווחיהם מעיני מסי־הכנסה, הרי מסתור כבים עכשוו במשק מיליארים של ליר רות שחורות. זוהי טענתו של ברוך נאדל, שאיש לא העז להכחיש עד כה. אם קיבלו פקידים עמלה סמויה על רכש ציוד ונשק בחו"ל, הרי מונחים עתה

הרבה מיליוני דולרים בחשבונות סודיים בשווייץ. אם נהגו קבלנים מקומיים לשלם שוחד לקבלת הזמנות, כפי שמשמכר עתה, עזוי שור חד זה עצמו להגיע למיליונים רבים — ואילו ניפווח הוצאות הביטחון, כתוצאה מכך, מגיע בוודאי למיליארדים.

יה צריך להיות ברור מראש, שכל מערכת בעלת מימדים איריים כאלה מועדת לפרוענויות השחיתות. האופי המיוחד של מערכת־הביטחון, מגי ביר סכנה זו שבעתיים.

חלק ניכר מפעולת המערכת מתבצעות, בהכרח, תחת מעטה של סודיות. ציוד ונשק נרכשים בחשאי. טיבן ומימדיהן של הזמנות ביטחוניות בארץ אפופות מיסתורין. חקירה עיתונאית רגילה של פעולות אלה כימעט שי אינה אפשרית. אפשר לטעון כי היא גובלת בריגול. גם בחקירות רגילות של שחיתות נהגים המעורבים בדבר למלא סיהם מים. כשמדובר בשטח הביטחוני, הם ממלאים את פיהם מים קדושים — שהרי מיצווה היא לשחוק בענייני ביטחון.

עד מילחמת יום־הכיפורים, כימעט שאי־אפשר היה לפרסם תוצאות של חקירה עיתונאית כזאת, גם כשהגיעה לתוצאות. השחיתות הביטחונית היתה סוד ביטחוני. הרי

דיין וספיר בימי הזוהר: מי השחית את מי?

זה הרגשנו על גופנו. לא הרפינו ממאצינו, אך ידענו כי נשלם עבורם מחיר יקר. כתוצאה מכך, הלך והצטמק הפיקוח על תקציב־הביטחון, ככל שתפח וגרד והגיע ל־ מימדים מיפדצתיים.

הפיקוח הפרלמנטרי היה בדיחה מלכתחילה. מליאת־הכנסת לא דנה בתקציב־הביטחון כלל, ואילו חברי ועדת־החוץ־והביטחון מיצו את תפקידם כאשר הצטלמו בפוזות גבריות ליד חיללים קשוחים.

מבקרי־המדינה עסק בנושאים שוליים. מידת הבנתו בעניינים צבאיים באה לידי גילוי פומבי בוד"ח ועדת־אגרנט, שהוא היה חבר בה. כמסיבות אלה, היה זה נס איזו נשאר מערכת־הביטחון טהורה — גם איזו עמד כראי שה אכיר דדא חת ודדא רופי.

אך בראשה עמד משה דיין.

כל שנות כהונתו של משה דיין כאליל תורני, ידעו גם מעריציו המושבעים ביותר שהוא אדם מושחת.

הדבר לא הפריע לפולחן. להיפך, שחיתותו של דיין נראתה כתכונת־אופי הכיבה במיוחד. הוכחה לכך שהוא גבוה משכמו ומעלה מבני־תמותה רגילים.